

HÁRMAS-KÖRÖS

HITBUZGALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLPOLITIKAI FOLYÓIRAT

Előfizetési árak:
Negyedévre 20 fillér.
Megjelenik minden hónap 15-én.

Felelős szerkesztő:
STEFÁN BÉLA
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Endrőd, Széchenyi utca 2.

Hirdetéseket
kedvezményes feltételek mellett
közlünk.

Krisztus Egyháza

A spanyol kommunisták bűnös fanatizmusa hadat üzent Krisztus egyházának. Üldözik, elkergetik, megölik papjait, szerzeteseit, üszköl dobnak a templomokra és a tűzvész az emberi tudás és művészet csodás remekeit semmisíti meg néhány óra alatt.

Krisztus mennybemenetele után a tizedik napon is forradalmi átalakulás kezdődött a világon. Szélvész zugásában tüzes láng csapott keresztül az apostolok feje felett, de ez nem volt pusztító, értékeket megsemmisítő tűzvész, hanem a tanítványok lelkét átizzító, felhevítő tűzláng, mely felfelé, munkára, lelkek mentésére, a világ meghódítására indította a félnék gyávaság salakjától megtisztult apostoli lelkeket.

A pünkösdi tűz erőt hozott a gyenge, erőtlén világban és amidőn lángtengerbe borította a világot, nyomán megújult a föld színe.

Ez a szent tűz bátor hívóvallókká és vértanúkká avatta az apostolokat és erőt adott az első pünkösdi napján megalakult Anyaszentegyháznak a népek, országok, a világ Krisztushoz térítésében.

Az első pünkösdnapi beléjesedett Krisztus ígérete: „Te Péter vagy és én e kősziklára építem anyaszentegyházamat.”

A Szentlélek Isten ráállította Krisztus egyházát hivatásának történelmi útjára: a megváltott emberiségnek az örök üdvösségre való vezetésére és e természetlölölt feladat tökéletes végrehajtására Krisztus saját isteni tekintélyét és hatalmát kölcsönözte neki: Én veled maradok a világ végzetéig!

Örök igazságainak hir-

detését, kegyelem-kincstárának gondozását bizta reá. Neked adom a mennyek országának kulcsait, s ezzel a törvényhozás, feloldás és megkötés isteni hatalmát adta Péternek és egyházának.

S nehogy valaki akár tudatlanságból, akár bűnös rossz szándékból az egyház isteni küldetését és hatalmát kétségbevonhassa, világos és mindenkitől érthető szavakkal biztosította missiojának rendkívüli mivoltában: „Aki titeket hallgat, engem hallgat, aki titeket megvet, engem vet meg...”

Ime tehát a katolikus anyaszentegyház eredetének és hatalmának isteni tekintélye!

Az első pünkösdi napjától, a Szentlélek kiáradásától a mai napig fennállott mindig; egyedüli és kizárólagos öröke Krisztus örökségének!

Nem hiába intett szent Pál apostol, hogy „ne legyenek köztetek szakadások, mert... egy az Isten, egy a hit, egy a keresztség.” Krisztus is azért imádkozott mennyei Atyjához, hogy „mindnyájan egyek legyetek...” Legyen „egy akol és egy pásztor.”

Krisztus nem akarhatta, hogy palástját százfélé tépjék, nem akarhatta, hogy emberi tévedések és bűnös szándékok megtévesszék isteni vérével megváltott gyermekeit az örök üdvösségre vezető út keresésében.

Katolikus testvérem! Amikor Róma felé tekintesz, biztosan tudhatod, hogy jó úton jársz. Péter utóda a római püspökségben Péter hajóját kormányozza az élet tengerén és biztosan eljut oda, ahol Krisztus vár reánk.

A MAGYAR NŐ

Egy huszonöt év előtt elhangzott beszédet közlünk rövid kivonatban olvasóinkkal. 1911-ben mondta el néhai **Gróf Majláth József** v. b. t. t. A tanulság érdekében érdemes elolvasni és gondolkodni rajta.

A régi magyar asszonyok.

A magyar faj egyik erős jellemvonása volt minden időben, hogy megbecsülte, tisztelte a nőt.

A történelem igazolja, hogy a magyar nő helyzete a társadalmi fejlődés kezdete óta mindig különb, jobb és emberesebb volt, mint a világ bármely ország és faj asszonyáé.

A nő hivatását a férfi életére nézve — jelezni akarta a „feleség” elnevezéssel, amely annyit jelentett, hogy szívének, lelkének, életének fele.

Feleség, fele segítség, egyenlő élet-társának tekintette asszonyát a magyar ember, akit megbecsült, mint a család szívére, a családi tisztaság szentelt őrére.

A magyar férfi tiszta szerelemből nősült, de nejét az anyaságáért becsülte.

Az anyaság fogalma pedig magába rejtett mindent, amit csak a női erény képvisel. A sirigtartó szeretetet és hűséget. Az önfeláldozást férjéért és gyermekeikért. Az élet küzdelmeivel való szívós szembezállást. A háztartás összes gondjait. A tiszta házat, az édes otthon. Borut és derüt, — szegénységet vagy gazdagságot, takarékoságot, bőséget és nélkülözést egyaránt.

És a régi magyar asszonyok méltók is voltak övéik szeretetére, s a társadalom megbecsülésére.

A régi magyar háziasszony hite messze földre elterjedt. Tisztaságerzete, leleményessége, munkabírása, otthonának szeretete, egyszerűségében is aranyos kedélye, az élet bajaiban csodás lelkiereje, otthonát bearanyozó kedvessége közismert volt.

Régi irások szerint a főrangú hölgyek maguk főztek, maguk fejték a tehenet, maguk varrták a ruhát, foldoztak és mondanom sem kell, hogy gyermekeiket is maguk szoptatták és nevelték.

És nemcsak a középosztály családjában, de a nép tűzhelyén is a legideálisabb állapotokat találjuk fel.

A magyar családokban az asszony szőtt, font, varrt, mosott, vasalt stb. Bőjtben leültek a szövőszékbe és husvétkor tele volt a pázsit fehérödő vászonnal. Azt ősszel fel is szabták, meg is varrták. Házuk népét ruhával, fehérneművel maguk látták el. Jó vászonnal, szövettel töltötték meg a tulipános ládát. Mire a leányok felnőttek, kelengyéjük minden készen állott.

Igy volt ez nem is olyan régen.

De új idők jöttek. Új asszonyok, modern nők a társadalom minden tagozatában, akik nem vállalják többé a háziasság, a jó gazdaasszony, a sok elfoglaltságot jelentő háztartás fásztó, nehéz gondját. A megromlott közszellem megtépte az anyaság szent fogalmát is.

Az igények megnövekedett uralma megkevesbiti a családalapítás gondo-

latát, s a házasságokban a gyermekáldás szeretetét és a gyermeknevelés szent kötelességét

A nők nem azért akarnak a családban boldogokká lenni, hogy általuk mindenki boldoggá legyen a családban, hanem, hogy önszemélye, igénye érvényesüljön, ha kell az anyagi és erkölcsi pusztulás romjain is.

A híres háziasszonyok korszaka, a jó gazdaasszonykodás ideje tünően. A magyar előkelő osztály asszonyai többé nem büszkéek jó konyhájukra, egész életrendszerük megváltozott.

De nagy bajok vannak a tisztviselő, iparos és földműves családokban is. A háziasság közfelfogása, a takarékos egyszerűség, az okos leánynevelés vesztélybe rohan itt is.

A régi otthonosított, dolgos anyák mellett ott áll a modern leány. Ő már nem tanul kenyeret sütni, nem ismeri a magyar konyha szép művészetét, helyette elvégez a háztartásban mindent a cseléd, vagy az édesanya. Ő csak vár, vár. Vagy állást, hivatalt, vagy jó partit, hogy férje a gondnökküli életért, szép ruhákért hozzá jusson szívéhez, szereleméhez.

Nem ismerik a takarékos fogalmát és életrendszerét, igényeiket férjük kielégíteni képtelen, s jön a civódás, szemrehányás és végül a válás.

Ma a földműves nép ládája üres, ágya nem gadag a sok párnától, dunnától. Hitvány bolti rongyra megy a pénz, ami még a foltozást sem állja. De még azt sem az asszony vagy az eladó lány varrja, hanem varratja új módra, drága pénzen mással. Legtöbb asszony a faluban ma már nem fon, nem sző, nem szab, nem varr. Nem arat, nem kapál, a szegényebbje még talán markot ver. Az aprójszágát rábizza a cselédjére, vagy a béresnére, a tehén gondozásával, fejéssel alig, vagy ritkán gondol.

Egyedüli gondja a kényelmes élet és cifrázkodás.

Ezért adósdznak a falusi családok, ezért szegényedik a nép.

A falusi családnak is, a kisemberek társadalmának is szíve, lelke, boldogulásának feltétele a jó háziasszony.

A falu védelmét, jobbsorsát — a papság és néptanítók lelkes munkáján kívül — legfőképpen a kötelességtudó keresztény magyar nőktől, Krisztus parancsait tisztelő és átélő magyar anyáktól, a régi józan, okos és igényeiket egyszerűsítő honleányoktól várhatjuk.

Kivonatban közöltük a nemes Gróf őszinte, igaz és megszívlelésre méltó beszédét. Azóta egy világháború, forradalom, megszállás gázolt keresztül a hazán és a magyar társadalmon. Ha a boldog Nagy-Magyarország idejében visszatérést sürgetett a megromlott magyar közélet a régi nemes hagyományokhoz, mennyivel inkább parancsolóan kívánja és követeli ezt asszonyainktól és leányainktól a trianoni csonka, koldus magyar élet.

Szerény, igénytelen külsejű, minden fény és pompa nélküli magyar otthonok is adhatnak nagy férfiakat, kiváló honleányokat a nemzetnek. A lemondás és nélkülözés ma nem szégyen, sőt hazatias kötelességteljesítés!

Katolikus Akció

Az endrődi esperesi kerület

papsága Körösladányban május 6-án tartotta tavaszi közgyűlését. *Fetzer József* pápai kamarás, esperesi elnöklésével. A közös szentgyónás végzése után a gyulai Szalézianus rendház Főnöke tartott elmélkedést a lelki értékek gyűjtésének fontosságáról és a lelkeskedő papság nagy feladatairól az Aclio Catholica keretében.

Ezt követőleg a lelkipásztorkodás aktuális kérdéseit kerületek megbeszélés alá. *Timár Gyula* kondorosztanyai lelkes és szivárgárda-vezetés helyes irányelveit és módszereit ismertetette.

Délután a katolikus hívek népes részvételével az *espereskerület előadói* ismertették a *Katolikus Akció jövő évi munkaprogramját*. A lelkes hangulattal folylt gyűlést nagy fontosságánál fogva alábbiakban részletesen ismerletjük.

I. Hitbuzgalmi szakosztály

jövő évi programját *Szabó Frigyes* szeghalmi plébános ismertetette.

1) Ahol az utolsó tíz évben népmiszió nem volt, azokon a helyeken az 1936/37. évben tartassék. Ezeket a népmisziókat alaposan elő kell készíteni úgy lelkiileg, mint technikaiilag a szószékről és röpiratokkal, hogy az utolsó helyre is eljussanak, hogy az ilyen misziók alkalmával a rendkívül hanyag, évek óta elmaradt hívek is résztvegyenek s azok, akik eddig rosszul végezték gyónásukat.

2) A husvét előtti triduumot minden egyházközségben évenként magtarlsák. Ha erre az alkalomra szerzetesi nem kaphatnak, a plébánosok felvállva tartssák meg plébániájukon. Jó volna, ha ezen triduumokra a szomszédos kerületek papjai cserélnek ki egymást. Nagyon kívánatos volna az egyházmegyeyei misziós egyesület felújítása. Idejekorán kell jelezni a misziós vagy triduum megtartását, hogy felkészülve mehessen az előadó.

3) Kívánatos volna a templombucsu megünneplése olyan helyen, ahol eddig nem volt. E napnak adjunk katolikus tartalmat katolikus nap, vagy népgyűlés tartásával, zárandoklásal. Közeli községek templombucsuira kölcsönösen indítsunk bucsujárást. Ez katolikus megmozdulás, tüntetés, prolesztálás a törvény keretein belül a bennünket sértő, a községben, vagy az országban előforduló események, eljárások ellen.

4) Hitbuzgalmi egyesületek évenként tartssanak közös ünnepeket közös áldozással a szülők és gyermekek bevonásával. Ilyenkor a családok felajánlása nagyon helyén lenne.

5) Hitbuzgalmi női és leányegyesületeknek tegyük kötelességévé a templom, temetőképelt, határban levő ke-

reszt vagy szobor gondozását. Az egyházfín, vagy harangozón kívül vegyük igénybe ezek munkáját ránevelés céljából. Érezzék, hogy ez az ő hivatásuk és keljenek nemes versenyre ezek tisztántartásában. Ne lúrijük, hogy a határban levő kereszt vagy szobor (Nepomuki szent János) elárvult, dűledező, vagy a falu koldus voltának cégére legyen. Ajánlatos a híveket bevezetni a liturgiába, szentmise alatt a hívek is feleljenek a pap énekére.

Kívánatos a népének gondozása.

6) A faluról városba költöző cselédekkel jelentsük be az illető város plébániájának, amely valamely nőegyesületnek gondozásába ajánthatja. A törvény is előírja, hogy cseléd-tartó alkalmazottát a vasár- és ünnepnapí isentiszteletelekre köteles elengedni.

7) A faluba fokozatosan közös imádságoskönyv bevezetése kívánatos, mert lassan már az öregeknek sem lesz imakönyvük. Ügyelni kell, hogy egységes legyen gyermekek, ifjuság és felnőttek számára és olcsó. Idősebbeknek nagyobb betűkkel legyen nyomtatva.

II. Kulturális szakosztály munketervét

Stefán Béla polg. isk. tanár ismertetette.

Kulturális téren arra törekedjünk, hogy a falu lelkiéletét intenzívebb katolikus szellemben irányítsuk s egyben gazdasági és művelődési ismeretét is minél több katolikus szellemű tartalommal löltsük meg.

1.) Az A.C. kulturális szakosztályának jövő évi programjában nagy súlyt kíván helyezni a helyi *iskolánküüli népművelés* munkájára. Az előadók között minél több megbízható, katolikus életet élő, a tanfélélet tagjain kívül más intelligens előadó is legyen és úgy állítsassék össze az előadások témája, hogy az erkölcsi, társadalmi, gazdasági és egészségügyi ismeretek bővítésével, felvilágosításával közelebb hozza a falut Krisztushoz.

A *tanyák, filiák* szellemi gondozása is nagyon kívánatos. 2—3 tanféléből, más intelligens önkéntes vállalkozóból álló oktató társaság egy előadás-sorozattal néhány tanyát és tanyai köröket sorra vehet előre meghirdetett időre.

Ajánlatos, hogy a nagyobb létszámú körökben alapismereket nyújtó, vagy továbbképző tanfolyamok is rendeztessenek a téli napokon.

2.) Az esperesi kerületben 4-5 tagu *népművelési bizottság* alakíttassék, akik utiköltség megtérítése ellenében bejárják a kerület községeit és ott előre meghirdetett időben katolikus szellemű népművelési előadásokat tartanak.

3.) Szorgalmazzuk a *szülő-értelekeztelek rendszeresítését* egy évben legalább kétszer-háromszor, hogy a szülők és az iskola együttes munkája a gyermekek nevelésénél meghozza a kívánt eredményt.

4.) *Budavári visszavételének* emléknapiját ne csak az iskolában, hanem a felnőttek részére is rendezzük meg vagy még a tavaszon, vagy ősszel.

Nagyon fontos a jubileum megünneplése és annak kidomborítása, hogy a katolikus Egyház és Pápa, amikor a magyar nemzet bajban volt, minden erkölcsi és anyagi támogatásával sietett annak talpraállítására, megmentésére. Különösképpen kidomborítani, hogy a mohácsi vész után, amikor a magyar nemzet a németekhez fordult a törökök elleni segítségért, éppen a más-vallású felekeztelek hívei akadályozták azt meg. A nép lelkében igen alkalmas pillanat elmélyíteni a katolikus Egyház és a Pápa érdemeit, értékeit, mit köszönhet és mennyivel tartozik nekik a magyar nemzet... Nemcsak a koronát kaptuk Tőle szent Istvánon keresztül, hanem erkölcsi és anyagi támogatásával a 145 évi török uralom után is Neki köszönhetjük talpraállításunkat, integrálásunkat.

Tower Vilmos nyugalmazott tábortól fősperes: „*A pápák szerepe Magyarország megmentésében*“ c. rendkívül értékes könyvében rengeteg adatot hoz fel XI. Ince pápa érdemeinek és tevéteinek kimutatására.

5.) *Katolikus népkönyvtárt* létesítsünk. Ha más nincs, az iskolakönyvtárt is felhasználhatjuk erre a célra kértó garanciával. Az egyházközségi költségvetésből 1 százalékot fordítsunk erre a célra.

Ajánlatos felszólítani a katolikus intelligens közönséget, hogy akiknek van elfogadható és nélkülözhető katolikus könyve, adakozza oda erre a célra.

Fel kell szólítani a katolikus könyvkiadó vállalatokat, hogy szintén adakozzanak a nemes célra... *Lampert Franklin* társulat. Egyetleni nyomda, ha évtévén jutalom könyvekkel vásárolunk, ugyanannyit ingyen, listeteletpéldányként ad.

Antiquáriumból is lehet beszerezni olcsón jó állapotban levő könyveket és szintén adnak listeteletpéldányokat.

6) Ne kerülje el figyelmünket a *diapozitív képek gyűjteménye sem*. A vetítétképes előadások ugyanis közkedveltségnek örvendenek és rendszerint nagyhatásuk is van.

Bangha páter katolikus népies, nagyon olcsó *regénysorozat* megindítását ígérte egyszerre négy

számmal. Ez kísérletnek készül, ha megjelennek, karoljuk fel.

7.) *A levente-ifjuságnak* az A. C. szorgalmazására a vallás-és közoktatásügyi miniszter ur 95.800/1935. VII. 2. sz. alatt kiadott rendeletében intézkedett az isentiszteleteleiben való részvételéről és iskolánküüli továbbképzéséről. A lelkeszek és a leventeegyesületekben helyet foglaló egyházközségi megbízottak különös gondot fordítsanak arra, hogy a katolikus leventék, oktatók felügyelete alatt, misehallgatási és egyéb vallási kötelezettségeiknek eleget legyenek. Törekedjenek arra is, hogy a katolikus leventék résztvegyenek a katolikus irányu iskolánküüli népművelésben, a katolikus népművelési előadásokon és kulturesztéken.

Ajánlatos, hogy minél több katolikus tanféléleli tagot bizozanak meg leventeoktatói teendőkkel, miáltal elérhető, hogy a katolikus szellem a levente ifjuság keretében is inkább bizozsilva van.

Az általános katonai ismeretek nyújtása mellett mindig fordítsunk gondot az erkölcsi nevelésre is. Korcsoportonként minden egyes foglalkozás alkalmával tartssunk erkölcsi előadást.

8.) Alkalmas az ifjuság között *műkedvelő-gárdát* is megalakítani, katolikus oktató irányítása mellett. A szindarabokat a célnak megfelelően kell megválogatni. Ne engedjük, hogy ezen ifjusági, levente műkedvelő előadásokon az újabb korban annyira elharapódzott fővárosi operettek kerüljenek előadásra, mert a szöveg, a dal, a tánc, a díszletek, egy szóval az egész szellem lávól esik úgy a szereplő, mint a falusi hallgatóság — gondolkozás és érzés világától. Nem is lehet velők sem erkölcsi sem anyagi sikert elérni. Kívánatos, hogy az A. C. közponlja megfelelő szindarabok iratására pályázatot hirdessen.

9.) Alakítsuk meg a legényegyletet. Adjunk nekik alkalmat a szórakozásra.

A legényegylet keretén belül megszervezhetjük az énekkart, önképzőkört, szavalókörust, műkedvelő-gárdát, sportkört, vizalmi bizottságot, zenekart és tartalmat, élelet advanekiértékes, hasznos munkát fejltünk ki azon a téren, amely az előbbi időben annyira elhanyagolva van, de amelytől a legtöbbet várja az Egyház, a társadalom és a haza...

(A Szociális- karilativ, Sajtó és Szervezési szakosztály munkatervét helyszüke miatt jövő számunkban hozzuk.)

A családgondozókhoz!

A családgondozók és körzet-megbízottak írásban külön is megkapják ugyan munkakörük és feladataik előírását, nehogy mégis tájékozatlanságban maradjanak és a reájuk bízottak részéről visszautasításban részesüljenek, ez uton is feltárjuk a fontos munkafeladatokat, melyet pontosan és lelkiismeretesen végezni tartoznak.

1. A családgondozó, — mint jó példaadó — Istenféltő, vallás-erkölcsi tekintetben kifogástalan életet él. — Isteni és egyházi előírt vallási kötelezettségeit: a vasár- és ünnepnapon szentmise hallgatást, husvétkor és karácsonykor a szentgyónás és áldozás végzését, a böjt megtartását hűségesen teljesíti.

2. Családjában és hozzátartozóinál a vallásos szellemet ápolja, gyermekeit öntudatos, hitvalló katolikus életre neveli.

3. Gondosan figyelnek arra, hogy a lelki vezetésükre bízott 10—12 család legfontosabb katolikus kötelességeit hogyan teljesíti? Ha hibákat vagy mulasztást látnak, szeretettel és jóindulattal figyelmeztetik az illetőket és életjavításra buzdítják őket.

4. Különös figyelemre méltaság a reabizított családok házasság-életét és családi viszonyait. — Ha viszálykodást vagy erkölcsi veszélyt látnak, a testvéries intést és buzdítást ne mulasszák el. Ha eljárásuk eredményt nem hozna, jelentsék a körzeti vezetőnek, fontos esetekben a lelkipásztornak.

5. Figyeljék azt is, hogy az ifjúság tervbe vett házasságkötése Isten és az anyaszentegyház törvényei szerint történik-e? Ne felejtsek figyelmeztetni őket, hogy katolikus ifju vagy hajadon — csak katolikus templomban köthet Isten és az Egyház előtt is érvényes házasságot! — Szükség esetén tegyenek jelentést a lelkipásztornak.

6. Az egyházközség rendkívüli ünnepeire, előadásaira, körmeneteire hívják fel csoportjuk tagjainak figyelmét és buzdítsák őket, hogy vegyenek részt azokon.

7. Ébren figyeljék, hogy valamilyen sajtótermék vagy nyomtatvány melyik családhoz jár és ellensúlyozni törekedjenek a rossz hatást a jó ujságok (Szívujtság, Nemzeti Ujság, Új Nemzedék, Népujság, Hármaskörös sib.) ajánlásával és olvastatásával.

8. Apostolkodásuk különös gondja legyen az, hogy a családok nagybeteg tagjait a szentségek vételére buzdítsák és sikertelen beavatkozás esetén ezt a lelkipásztornak jelentsék.

9. Szeretettel gondozzák és látogassák azokat a szegény családokat, ahol inség és nyomor jelentkezik. Kellő időben jelentsék ezt a Plebánosnak, hogy a lehetőséghez képest segítsen rajtuk.

10. Figyeljék a havonként megjelenő Hármaskörös című egyházi tudósító lireit, ahol aközönlleges utasításokat megkapják.

Eucharisztikus kongresszust

rendezett Szolnokon május 11-én a váci egyházmegye Eucharisztikus Társulata.

Dr. Hanauer István váci megyéspüspök elnökölte a 111 főből mint 100 lelkipásztor és több ezer hívő katolikus vett részt a szépen sikerült gyűlésen. — Az egri egyházmegyéből dr. Török Dezső apátplebános Törökszentmiklósról 400 főnyi körmenettel vonult be a Ferencendiek templomába, ahol délelőtt 10 órakor a Megyéspüspök főpapi szentmisét mondott. A váradi egyházmegye papjai közül Csernus Mihály apátplebános és Borbás Pál szentandrászi plebános jelennek meg a kongresszuson.

Délelőtt fél 12 órakor a vártemplomban díszgyűlés volt a papság részére, amelyen dr. Tiefenthaler József pápai kamarás, dr. Szívós Donát bencés tanár és dr. Várkonyi Fidél ciszterci igazgató tartottak gondolatokban gazdag, a papság lelki életét elmélyítő előadásokat.

Ugyanakkor a barátok templomában a hívek ezreléit dr. Kernér István pápai kamarás tartottak beszédeket.

Délután 3 órakor báró Kray Pál t. kanonok, balassagyarmati plebános tartott elmélkedést „Az Eucharisztia és a papi lélek” címen, mely után imaóra következett.

Este 6 órakor Hanauer megyéspüspök vezetésével Eucharisztikus körmenet volt, melyet Te Deum és áldás fejezett be. —

A nagy lelki haszonnal zárult kongresszus rendezése a Ferences Atyák és dr. Pesthy Frigyes apátplebános buzgóságát dicsérik.

Istentiszteleti-rend a külterületi iskolákban:

Május 17-én a tanítóföldi és variási iskolákban, 21-én Áldozócsütörtökön a csejti, 24-én és június 14-én az öregkeri kápolnás iskolában mutatunk be szentmise-áldozatot. —

Hitbuzgalmi egyesületek havi ájtatosságai:

Május 17-én fél 4. órakor szent Ferenc III. rendje, 24-én fél 4-kor az Oltáregyesület, június 1-én délelőtt fél 10 kor Jézus Szive Szövetség csoportvezetői, június 4-én fél 6-kor a Leányegyesület és a Leányklub, június 6-án fél 6 órakor az Eucharisztikus Férfi-liga tartja havi ájtatosságát.

Egyházi híradás.

Május 15-től, Nep. sz. János ünnepének előestéjétől nyolc napon át minden este 6 órakor litániát mondunk a Nep. sz. János-képolnában.

Május 18—19 és 20-án reggel a 7 órás szentmise után Istent engesztelő és áldásátkérő körmenet feszületekhez.

E „keresztiáró napokat” követi Áldozócsütörtök: Jézus Menyemenetelének ünnepe, amikor is a kondorostanyai iskolák elsőáldozó növendékei, s a többi iskolák elmaradott tanulói járulnak az Ur Jézus áldott szentestéjéhez.

E naptól kezdve Pünkösdi ünnepéig a Szentlélek Isten dicsőségére minden reggel 7/4 órakor ájtatosságot végzünk. E kilenced befejezése után az összes hitbuzgalmi egyesületek és szivárdisták Pünkösdi ünnepén közös szentáldozásban hódolunk a „kegyelem” Istenének.

Május 31-én este 7 órakor körmenettel és szentbeszéddel fejezzük be az idei májusi ájtatosságokat. —

Pünkösdi szombalján vigíliás szigorú böjttel tartunk. —

Pünkösdi hetében szerdán és szombaton enyhítél, pénteken szigorú böjttel rendel az anyaszentegyház. (Kániorböjt.)

Pünkösdi utáni első vasárnapot a Szentháromság Egyisten-ísisztelére szenteljük. — E napon fejeződik be a kötelező húsvéti szentgyónás és szentáldozás időszaka. — Súlyos bünnel terhelt lelkek az a meggondolatlan katolikus, aki hitellenség, közöny, vagy hanyagság miatt elzárja lelkét az isteni Megváltó elől. Maga Jézus, az igazmondó és igazságos Isten mondotta: „Ha nem eszitek az Emberfia testét és nem isszátok az Ő véréit, nem lesz élet líbennektek.” Ugyancsak Ő mondotta (sz. János 10.10.) „Én azért jöttem az emberek közé, hogy életük legyen, mégpedig hőséges, erőteljes, boldog életük!” — Nyomorúságos életünk szörnyű inségében miért nem jöttök hát testvérek az életet és boldogságot adó Krisztushoz?

Június 11-én: Urnapján szent-séges körmenetben hódolunk és adunk hálát az Oltáriszentséget szerző Megváltó Jézusnak. —

A Katolikus Naggyűlés plakátpályázata: Az Actio Catholica országos elnöksége pályázatot hirdet a 27. katolikus naggyűlés plakátnak megtervezésére. A plakátnak a naggyűlés központi gondolatát, „Krisztus és a falu” kell kifejeznie I. díj 200, II. díj 100, III. díj 50 pengő. Felvilágosítási a központi iroda ad; IV., Ferenciek-tére 7.

Az elsőáldozók Fehérvásárnapon járultak az Oltáriszentséghez. Közel 300 iskolásgyermek vette szívébe az Ur Jézust. — Dicséretreméltó esemény, hogy az édesanyák közül is sokan együtt járultak a szent-ségekhez gyermekeikkel. Vajha az édesapák is követnék e jó példaadást. —

Szentáldozás után az Oltáregyesület és Női-liga vezető tagjai szerellettakomán vendéggeltek meg az elsőáldozókat.

Az endrődi Levente Egyesület házi löversenyét 17-én tartja. A járási levente verseny 24-én lesz Gyomán.

A vármegye polg. iskolák tanulói részére rendezendő lorna-verseny Pünkösdi-hétfőjén lesz Gyomán. Az endrődi rk. polg. isk. fiú és leány-növendékei is több számmal indulnak.

Május utolsó vasárnapján ünnepélyes szent mise után áldozunk a világháboruban hősi halál emlékének a Hősök-szobránál műsoros ünnepély keretében.

A Kondorostanya községsori iskola ifjúsága május hó 3-án színre hozta Gárdonyi: „A bór” c. 3 felvonásos népszínművét, nagy erkölcsi és anyagi sikerrel, a következő szereposztással Baracs Imre — Timár István, Baracsné Szunyog Juli — Hornok Terézia, Baracs Matyi — Varju József, Szunyog Rozi — Hornok Margit, Jancsi Imréné a kis fia — Dinya Sándor (II. o. t.), özv. Szunyogné — Szilágyi Juliska, Pákozdi Mihály — Salamon Sándor, Göre Gábor, bíró — Varju Boldizsár, Göre Gáborné — Katona Magdolna, Durbints Pál esküdt — Látkóczi László, Eszter, özvegyasszony — Látkóczi Jolán, Ceglédi Pál, Kovács és állatorvos — Hanyecz Benedek, Zsuzsi, cseléd — Salamon Katalin, Kátsa, cigány — Szilágyi Boldizsár, Tepszi, cigány — Gyuricza Imre, Kocsis — Hornok Bálint, Kisbíró — Hornok László.

A szereplők külön-külön is dicséretet érdemelnek. Szépen átérzve s kedvesen játszottak. Előadás után táncmulatság volt. Az előadást f. hó 10-én a „Zöldkereszt-akció” javára megismételték.

A rendezés munkáját Kalmár Ákos rk. tanító végezte.

Ugari rk. iskolában a műkedvelő gárda f. hó 10-én Paróczay Gergely rk. tanító vezetésével színi előadási rendezett a következő szereplőkkel: Varju Magda, Tóth Cecília, Timár Margit, Dávid Mariska, Csuvár Viktus, — Liziczay Ede, Knapcsék Bálint, Bohrát Imre, Dinya Bálint, Fülöp Miklós, Fülöp Elek, Szurovecz Mátyás és Buza Sándor. — A szereplők valamennyien derék munkát végeztek és sok ösztönzést kaptak.

HIREK A NAGYVILÁGBÓL

A csonka csanád-egyházme-
gye hívei május 14-én ünne-
plik szeretett Főpásztorukat, akit
minél a katolikus magyar Egy-
ház egyik illusztris Vezérének mi-
is mély tisztelettel köszöntünk
és apostoli munkájára továbbra
is az Úr Jézus áldásdus ke-
gyelmét esdjük.

**Dr. Johann Béla belügyi ál-
lamtitkár**, a magyar egészség-
védelem vezetője május 16-án
vármegyénkbe érkezik, hogy
részt vegyen az öcsödi és fü-
zesgyarmati egészségház fel-
avatásán. Majd 17-én Gyulán,
az orvos továbbképző tanfo-
lyamon tart előadást. A két
község nagy ünnepségén
részt vesz — tudósítónk értesí-
tése szerint — **dr. Ricsóy-Uhla-
rik Béla** főispán és **dr. vitéz
Márky Béna** alispán is. Remé-
ljük, hogy Endrőd község
kérelme is mielőbb kedvező
elismerést nyer, s mi is kö-
rünkben üdvözölhetjük még a
folyó évben a nép-egészség-
ügy nagy hírű vezetőjét: Jo-
hann államtitkár urat.

Kinevezés. Törökszentmik-
lés érdemekben gazdag, szo-
ciális gondolkodású, fáradhat-
atlanul munkás lelkipásztorát:
dr. Török Dezső apátplebánost —
Főpásztorának felterjesztésére
— XI. Pius pápa egri főszé-
készkápláni kanonokká, Nyir-
egyháza plebánosává és sza-
bolcsi főesperessé nevezte ki.
Az endrődi katolikusok közül
sokan ismerik a különletelt fő-
papot, s nagy örömmel hallot-
ták a kinevezés híreit. Amidőn
őszinte érzéssel gratulálunk
Neki, kívánjuk, hogy az Úr
Jézus kegyelme továbbra is
őrizze meg párhuzamos munka-
energiáját, s a lelkipásztorko-
dás nagy mesterségében kivé-
teles képességeit. Ad multos
annos!

Dr. Ernst Sándor nagyvá-
radi prelátskanonokot, a ma-
gyar katolikus politikai párt
vezérének az esztergomi választó-
kerület egyhangulag képviselő-
jévé választotta. Egyellen
politikai párt sem állított ellen-
jelöltet Ernstnek, akinek puri-
tán közéleti munkásságát, tár-
gyilagos politikai nyilatkozatait
és értékes működését —
habár rövid időre — eddig is
nélkülözle a magyar ország-
gyűlés.

Csanád püspökét: dr. Glaff-
felder Gyula főpásztorát május
10-én díszünnepélyen köszön-
tötte huszonöt éves püspöki ju-
bileuma alkalmával Szeged
ifjusága. Szeged város egész
vezető lársadalma részt vett a
fényesen sikerült, lelkes ünne-
pélyen, melynek rendezésében
tevékeny részt vett községünk
szülőltje: Ugrin József szín-
művész is.

Tanügyi látogatások. Ring-
bauer Károly kir. tanfelügyelő
május 15-án **Fetzer József**
kerületi esperestanfelügyelővel
együtt meglátogatta az endrődi
küllerületi iskolákat. E hó ele-
jén **dr. Lahmann György** kir. tan-
felügyelő vizsgálta meg a bel-
területi iskolák tanítási men-
tét. Az iskolalátogatók különö-
sen azt figyelték, hogy az új
tanítási tantervvel mennyiben al-
kalmazták a tanterület tagjai.
A látogatások után érkeztet-
tek tartottak, amelyen mindkét
Tanfelügyelő beszámolt az
egyes iskolákban tapasztalt
észrevételeiről. Távozásuk al-
kalmával ismételtén leszöge-
lék, hogy az endrődi tanterü-
let tagjai szorgalmas, odaadó
munkát végeztek, s a gyerme-
kek tudása mindenütt elérte a
kívánt mértéket.

**Szekér Ernő pénzügyi főta-
nácsos**, a debreceni kerületi
kataszteri hivatal tanfelügyelő fő-
nöke a napokban Endrőd köz-
ségbe érkezett, s megvizsgálta
a hafár esetleges talaj-válto-
zásait.

Vitéz Marton Béla sajtó ut-
ján elkövetelt 12 rendbeli rá-
galmazás és becsületsértés mi-
att bünvádi feljelentést tett az
Ésli Kurir ellen. Bíróság fog-
ítélkezni a sajtóhadjárati ügy-
ben.

**A Katolikus Népszövetségi
Temetkezési Segítőkészület** rö-
vid működése alatt is már több
családnak jelentős temetkezési
segélyt adott elhunytjaik után.
Készséggel hívjuk fel hívein-
ket, hogy saját anyagi érdekü-
ket tekintve minél többen lép-
jenek be a csekély terhet, de
annál nagyobb segítséget nyu-
lító egyesületbe. Beiratkozni le-
het **Baranyi István** bankigaz-
gató és **Giricz János** egyház-
községi pénztárosnál.

**Sulyos gyermektragédia tör-
tént Pesiszentlőrincen.** János
Olló dr. magántisztviselő két
és fél éves kislány játék közben
vizzel telt hatalmas vödörbe
zuhant. Csak később vették
észre a gyermek szerencsét-
lenségét, amikor már megful-
ladt. A szülők ellen gondatlan-
ság címén indult meg az el-
járás.

**Négylábú, kétfestű lóba kelt
ki a tojásból Dunaföldvárott.**
A szörnyszülőltnek egy feje
van, — de így is annyit eszik,
mint négy farsó.

**12 gyermeket mart meg a
veszett kutya.** A bácsme gyel
Rém községben veszett eb ro-
hant végig a főutcán és ami-
kor a gyermekek kijöttek az
iskolából, nekik ugrott és kö-
zülők 12 megmart.

Mi van a munkaalkalmakkal?

*Munkásaink közül még több
százán illon vannak munka-
nélkül. Elfogyott a pénz az in-
ség munkák végeztetésére is.
Ill volna az ideje, hogy utépi-
tések és csatornázások meg-
indításával munkaalkalmakhoz
jussanak munkásaink. Legalább
Péter Pál ünnepéig, az aratás
megkezdéséig kapnának mun-
kát, hogy a szörnyű nyomor és
éhezés végre megszűnjön. —
Az endrődi munkásság példás
türelemmel viselte a téli idegőző
borzalmait, megérdemli, hogy
szomorú sorsán segítsenek az
illetékesek.*

**Megfulladt a csecsemő az
ágyban.** Megdőbbsentő gyer-
mekiragédia történt Mohácson.
Babics Simon háromhónapos
kislány belefurta fejét a párnába.
Édesanyja csak egy óra múlva
vette észre, hogy a szerencsét-
len csecsemő megfulladt.

Gyermekgyilkosság. A deb-
receni csendőrök elfogtak egy
lelkellen leány-anyát, aki új-
szülött gyermekét megfojtotta.
Amikor kihallgatták, elmondot-
ta, hogy már két törvénytelen
gyermek van. A debreceni
törvényszék hat hónapi bört-
lönre ítélte.

**Két és fél hónapi fogházra
ítélték Apáthy Károly** volt
ócsai orvost, akit illott mlté-
tel vádoltak. A bíróság gon-
dallanságból okozott ember-
ölésben mondtotta ki bűnösnek
az orvost.

Megfojtotta gyermekét. Sef-
fer Istvánné bakonyozslopi
asszony még 1929. február 15-
án megfojtotta 14 hónapos
gyermekét. A csendőrség név-
telen feljelentés alapján most
vonta felelősségre a gyilkos
anyát, aki beismerie szörnyű
lettét. Leleltőztették.

**Szénne égett egy 78 éves
asszony.** Borzalmas szeren-
csétlenség történt Apátfalván.
A 78 éves Antal Julianna falu-
széli házában lüz támadt. Láng-
ralobbantak a butorok. Antal
Julianna nem tudott kimenekül-
ni a szobából s a lángok szén-
né égették. Valószínűleg a vi-
gyázatlanul meggyújtott gyer-
tyától fogott tüzel az ágy nemű.

**Öt gyermeket széttepet a
talált gránát.** Raguza környé-
kén borzalmas robbanás tör-
tént, amelynek öt halottja van.
Játszódozó gyermekek fel nem
robbant gránátot találtak, amely
még a világháborúból marad-
talott vissza. A robbanás ak-
kora volt, hogy még a hat ki-
lóméterre fekvő Raguza váro-
sában is hallották.

Végetért az olasz-abesszin háború

Hét hónapi erős küzdelem
után az olasz hadsereg bevo-
nult ethiop birodalom főváro-
sába. A háborúnak vége. Az
abesszin hadsereg szelmor-
zsolódott, a törzslők behódol-
tak a győzőknek, a népus el-
menekült.

Mussolini kétfős hadjárattal
viselt. — A kisebb Kelet-Af-
rikában, ahol az éghajlat szél-
sőségei — forróság és esőzés
— meredek hegyláncok és ő-
serdők rengetegei segítették a
hazájuk függetlenségéért hősi-
esen küzdő fekete csapatok-
nak, — a másik nagyobbat a
diplomácia harctéren, ahol az
Angol világbirodalom állt élére
az olasz terjeszkedést irigylő
államoknak. —

Az olasz kitarlás, fegyelem
és tüzes nemzeti érzés győzött.
Viktor Emánuel ma már Abesz-
szinia császára, s új birodal-
mába a földművesek, munká-
sok, iparosok, mérnökök óriási
tömegei masiroznak, hogy új,
civilizált világot létesítsenek a
régii barbár ország helyén.

A Népszövetség akadékos-
kodik és nem akarja elismerni
a végleges berendezkedést. E
tereferelő lársaság azonban már
sokszor hiába és fölöslegesen
föltölte drága idejét a lények
és igazság elientéles beállítá-
sainak pepecselésével. Rágód-
hat a szankciók fenntartásán,
felvonulathatja páncélos hajó-
szörnyeleget a Földközi ten-
geren, Mussolini hideg vérrel,
s éles előrelátással hallja vég-
re tervét: az Olasz világbiro-
dalom boklog, nyomor nem
ismerő népének Kánaánba ve-
zetését.

**Bestiális kegyetlenséggel
meggyilkolta** gyermekét egy
noszlopi leányanya, Trombitás
Mária. Megfojtotta, majd hur-
kot kötött a nyakára és —
mint a boncolás megállapítot-
ta — zsebkéssel a mellébe
szurt. A gyermekgyilkos leány-
anyát kórházban ápolják, az
eljárás megindult ellene.

ETK Hírei. Az ETK vezető-
sége ezúton is köszönetet mond
mindazoknak, akik a MÁV
Előre játékosainak ebédet, vagy
vacsorát adtak. — Vasárnap
d. u. fél 5 órakor derbi mér-
kőzés a GySC csapatával. —
ETK—Hunyadi 3-2. — Ill-ik he-
lyen áll az ETK 4 pont előny-
nyel. — **Pünkösdi vasárnapján**
I. osztályu budapesti csapat: a
B. Vasutas jön Endrődre.

Községi Képviselőtestület

f. hó 5 én 9 órai kezdettel *rendkívüli közgyűlést tartott* gyér érdeklődés mellett.

Fintu Albert ny. községi főjegyző levélben bucsuzott el attól a képviselőtestülettől, melyel 7 éven keresztül működött együtt. Harsányi László főjegyző indítványára képviselőtestület volt főjegyzőjének érdemeit jegyzőkönyvben örökítette meg.

Újtelepi körgút ügyében Szabó Imre csere iránti kérelmében képviselőtestület határozatképesség hiányában döntést nem hozott.

Gellai Elek, Hornok Lajos, Julius Gergely, özv. Pap Lajosné, Hornok János és Gyuricza Sándor kérelmére képviselőtestület haszonbérletésre a nehéz gazdasági helyzetre való tekintettel f. év augusztus 15-ig 5 százalékos kamattérítés mellett fizetési halasztást adott.

M. kir. csendőrség haszonbér mérséklés iránti kérelme teljesíthető nem volt.

Hornok Imre és Hanyecz Máté, mivel földjükön kisajátítás folytán utat vágtak, vetés- és munkadíjának négyesötölként 2 fillér megtérítést szavaztak meg. — *Folyó évi költségvetést* kisgyűlés néhány jelentéktelen módosítással jóváhagyta — *Özv. Erdősi Mihályné* községi szülész nő 1936. június hó 30 val. szolgálata alól felmentést nyert és részére öregségi járulék címén havi 13 P. 70 fillért szavaztak meg. — *Kocsorhegyiek* részére f. évre *legelődíját* 60 pengőben, *csejti és varjasi leventegyakorlótér* díját pedig 20—20 pengőben állapította meg.

Vizsgálatok sorrendje az elemi iskolákban.

Június 2-án reggel 8 órakor a külterületi iskolák V—VI.

Június 3-án a belterületi iskolák V—VI. osztályai vizsgáznak.

A kijelölt elnökök és vizsgabiztosok külön értesítést kapnak.

Június 6-án „madarak és fák napját” ünneplik az iskolák.

Június 8-án reggel 8 órakor az öregszőlői, décspaskumi, polyákhalmi és ugari iskolák I—IV. osztályaiban.

Június 9-én a kondorostanyai iskolák I—IV.

Június 10-én a kocsorhegyi, varjasi és nagylaposi uradalmi.

Június 12-én a belterületi és tanítóföldi iskolák I—IV. osztályaiban tartunk vizsgálatot.

Június 13-án reggel 8-kor záróünnepély és értesítő osztás.

Június 14-én délelőtt egyegyed 12 órakor ünnepélyes Te Deum.

Beiratkozások az elmi iskolákban. A Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium rendelkezése értelmében az elemi iskolák tanköteleit szüleik és gondozók már júniusban, a vizsgák után kötelesek beírni a lakásukhoz legközelebbi iskola tanítójánál. Az endrődi róm. kat. elemi iskolákban a beiratások ideje június 13., június 15. és 16-án reggel 8—12 óra között.

T e r e f e r e

Kocsorhegyi: Cses jóreggeli elvtársak.

Ugari: Eddig meg ha jó. Ti már a régi szép köszönetét is elfelejtitek?

Csejti: Igazad van testvér. Amikor szükségben van az ember, azt mondja, hogy „Istenem segíts!” A lövészárokokban is az Urístenet hívtuk segítségül, hát akkor illő, hogy Jézus áldott szent nevét dicsérjük itthon is, amikor találkozunk egyinással.

Kocsorhegyi: Aztán mit segít az rajtam, ha azt mondom, hogy „Dicsértessék az Ur Jézus Krisztus?”

Mirhói: Ha hinnél az Istenben, tudnád, hogy aki hűséges és tisztelttel, jó szándékkal van a Teremtője iránt, azt nem hagyja el az Ur. Az iskolában tanultuk, hogy amikor Kun László királyunk segített harcolni a mostani király öccsének, Habsburgi Rudolfnak, a csehek „Prága, Prága” kiáltással rohantak a magyar-német katonaságra, akik „Krisztus, Krisztus” nevével vették fel a harcot ellenük. És bár az Ottokár cseh király hadserege négyszer annyi volt, mégis elbuktak, mert a Megváltó neve önbizalmat és bátorságot adott katonáinknak.

Szarvasvégi: Ismerlek egy öreg gazdát, aki minden munkáiát, újját azzal kezdte, hogy „Uram Jézus segíts!” De azt is tudom, hogy nagyon is megsegítette a jó Isten.

Kocsorhegyi: Igaz, hogy ezelőtt én is úgy köszöntem, amint az Istenben boldogult édesanyámtól tanultam. De aztán, fokról-fokra meggyőztek, hogy mit emlegetsem én az Isteni, amikor úgy sem törődik velünk? Miért nem szaporítja meg a kenyeret, hogy ne éhezzen senki?

Mirhói: Oktalan beszéd ez öcsém. Ha a szemed nyitva volna, láthatnál és nem tarandálnál össze-vissza. Vetettél krumplit ugy-e? No látod csak, honnan van ereje annak a kis krumplinak, hogy 10—15—20 magánál sokkal nagyobb krumplit terem? Egy buza magocskából 30—50, sőt 80 szemet is kapunk. Ki adta az erőt annak a magnak, hogy megsokszorozódjon és évről-évre kenyeret adjon mindnyájunknak? És nem volna napsugár, meg eső, harmat, mit érne a trágyázás, a vetés, a föld ereje és a többi. Azt a napot tán lik kubikoltatok fel oda és ti gyujtotlátok fel, hogy melegítsen, világítson és érleljen? — Vagy tán a tudósok kolyvasztollák a boszorkány konyhájukon? — Mert azt csak né mond, hogy magától lett, vagy lesz valami? — Mulass csak egyet is. Ha mégis így véled, hát ne dolgozz, ne szánls, ne vess, ne csinálj semmit, majd meglátod,

hogy a semmiből tudsz e kenyeret és szalonnát enni?!

Varjasi: Igaza van kendnek. Akik szavalnak és félrevezelik a népet, miért nem lüktetik el a bajt, a betegségel, a nyomort, a nincstelenséget? — A valóság az, hogy ma a világon, csaknem kétszer annyit termelnek, mint száz esztendővel ezelőtt. Tehát mindenkire dupla porció elegendő volna. De hol van? — Üzérkednek, vagyont szereznek vele százezrek, milliók nyomorán keresztül. De mind azok, akik bűnös lelkiismeretük csillása érdekében le szeretnék tagadni az Istent az égől.

Zugi: Barátom, ha követed, Jézus, amikor vagyont ad, vagy kenyeret osztogat, akkor kövesd akkor is, amikor a szenvedések poharát kell innod, — Ha életedben főbbet imádkoztál volna, mint amennyit káromkodtál és bűnözöttél, akkor az Urísten is más volna hozzád.

Kocsorhegyi: No azért ne gondoljanak olyan istentagadónak engem se. Esle, amikor senki sem látja, én is érzom a Miatyánkot.

Peresi: Hát ez is valami. De ilyenkor csak a lelked szolgál. Hol marad a test? — Ha vak voltál és valaki-visszaadná látásodat, szívesen szolgálnál neki egész életen át is nyíllan és hálásan. Az Isten ádott erőt, egészséget, látást, hallást síb. neked, hát miért nem mered nyíllan is dicsérni Őt? — A tolvaj litokban dolgozik, a becsületes ember a világosságot és nyíllságot szereli. — Nézd a zsidót, az nem szégyenli a vallását és Istenét megvallani, hát te utólsóbb vagy nála?

Kocsorhegyi: Haggyák már el. Épen elegendő kaplam a „jó reggelért”. Inkább beszéljünk másról.

Varjasi: No öcsém, most te is úgy vagy, mint Bodoné, amikor a bor árát kérték tőle, vagy mint a gyomavégi cigány, a multróiban a járásbírószágon.

Csejti: No ezt még nem is hallottuk, mondjad már.

Varjasi: Ugy hallottuk, hogy az Elnök ur valami kisebb lopásért 4 heti fogházra ítélte Fáraó ivadékát. Amikor azonban azt kérdezte tőle, hogy megértette és megnyugszik-e az ítéletben, a moré oda se igyelt, hanem azt kérte, hogy „szabad-e felvenni a segletbe dobolt sivarviget”? — Te is másról akarsz beszélni.

Zugi: Hanem hát éppenséggel nem tarjuk helyesnek, hogy a Siefán tanár ur a Tereferében is bevezette a női szavazati jogot. Elegendő szavalnak Éva leányai ottthon, mi a csudába engedik őket még az újságban is letyepetyélni? Én csak az Apáturat nem értem, miért is engedle?

Varjasi: — Ugy-látszik, nem tudott kitérni ő sem, mint az egyszeri pap a vénleány esketéséről. Vói vagy 60 hold földje; oszt szerzett egy 26 éves jóvágásu legényt, pedig ő már az 50 felé haladt. A rokonság hiába próbálta lebeszélni a legényt, hogy nem lesz Isten áldása az ilyen érdek házasságon, — az nem hallgatott rájuk. Mikor aztán az ollár előtt az kérdezte tőle az öreg pap, hogy „szereted-e ezt a lisztés-séges hajadont”, s azt felelte, hogy „szerelem”. — azt morogta magában a plébános ur, hogy hiszi az ördög. S amikor a vénlány mondta a kérdésre azt, hogy „szeretem”, akkor meg azt mondta nagy csendesen, hogy „azt meghiszem, te vén-szatyor”. A női hölgyek is szót kértek a Tereferéből, s az Apátur, nehogy gyávanak mondják, beletörődött. De hogy mit mondott magában, azt csak sejteltük.

Zugi: Csak oszt úgy ne járjunk evvel a Tereferé oszlozkodással, mint az egyszeri testvérek. Megkérdezte a nagyobbikától az anyjuk, hogy „te Pista, megfeleztél Pirkével az uzsonádat?” Igen anyukám, felelé a fiu. A nagyobb darabot adtam neki”. Igazán? kérdezte az anya. Igen, a kisebb kolbászt én ettem meg, a nagyobb darab kenyeret neki adtam.

Varjasi: Hát bizony nem árt az óvatosság. Résen legyiünk, mert a nő manci stáció szörnyen grasszál. — No de ezzel be is fejezhetjük a Tereferét, mert jön már a kis Domokos publikálni.

ASSZONYOKNAK!

Piritott reszeltleves. Liszt 20 dkg., zsír 10 dkg., zöldség vegyes 60 dkg., csont 25 dkg., víz 12 dcl., bors 5 szem (törve), só 1 dkg., tojás 3 db. A lisztből a tojással nagyon kemény tésztát gyurunk és megreszeljük. A zöldséget és a csontot vízben főltesszük főni. A reszelt tésztát 10 dkg. zsirban sárgára pirítjuk, zöldségével föleresztjük, törött borsot és sót adunk hozzá és így tálaljuk.

Vesepecsenye vajastésztában. A hártájától megtisztított vesepecsenyét besózzuk és vajjal, tejjel leöntve megsütjük. 14 deka lisztből 14 deka vajból egy kis sóval sodrófa segítségével rétestésztá keménységű tésztát gyurunk, melybe 1 tojás sárgáját, 1 kis kanál rumot és egy kevés tejjel teszünk. Most mindezt késsel jól összedolgozzuk. Kézrel lehetőleg ne nyúljunk hozzá. Háromszor a szokásos pihentetést betartva, vajas tésztá módjára hajtogatjuk és beleburkoljuk a már kihűlt vesepecsenyét. A tésztá tetejét tojás fehérjével megkenjük és az egészet szép pirosra megsütjük.

Zólyominé,

Zöldmező-gyűlés Endrődön

Egy célkitűzésében közgazdasági fejlődést szolgáló, megvalósítási eszközeiben gyakorlati, üzleti szempontból önzetlen, népméltó intézmény lelkes vezető gárdája jött le május elején Endrőd községbe, hogy itt a félévi működés eredményét, a folyamatban levő munkálatok milyenségét felülvizsgálva, kitalálásra és további szervezkedésre buzdítsa a falu gazdanépét.

Harsányi László főjegyző elgondolása és közérdekű megindítása már az eddigi eredmény után is dicséretet érdemel. Nem hiába népszerűsítette a Zöldmező akciót. Szépen, gyorsan és okosan dolgoznak, megérdemlik, hogy a gazdatársadalom hallgasson szavukra, tanácsaikra annál inkább, mert önmaga látja hasznát e kitűnő agrár-intézményben való részvételének és együttműködésének.

Dr. Pinkovich József központi ügyv. alelnök és Tolvaly Z. Géza központi felügyelő tartották a háromnapos rendesgyűlést.

Előbb megvizsgálták a községi legelőket, megtekintették a gulya kihajtását, bejárták a község egész határát és ellenőrizték az új lucerna-vetéseket. — A Körösöntúli Népházban Varjú Elek elnök üdvözlő szavai után népes értekezleten adtak felvilágosítást a zöldmező gazdálkodás mibenlétéről.

Május 3-án a korai szent mise hallgatása után Kondorostanyára mentek ki. Ezen szemle-uton jelen volt dr. Koltay Tóth Lóránt miniszteri osztálytanácsos is, a földművelésügyi miniszter képviselőjében. A vármegyei gazdasági felügyelőséget Márky Jenő várm. gazd. felügyelő és dr. Thaisz Lajos járási gazd. felügyelő képviselte.

Délelőtt 11 órakor a kondorostanyai Kat. Olvasóköri, nagy számu gazdaközönség jelenlétében Fülöp József köri elnök üdvözlő szavai után Tolvaly Z. Géza közp. felügyelő tett jelentést arról a munkáról, melyet a Szövetség 1935. október 3-ki Endrőd községi gyűlésén történt megalakítása óta végzett, mely a községet zöldmező mintaközséggé változtatta át.

Dr. Koltay Tóth Lóránt miniszteri osztálytanácsos elismerésének adott kifejezést a látottak felett és a megkezdett munka folytatására szólította fel a jelenlevőket.

Márky Jenő várm. gazd. felügyelő a vármegyei gazdatársadalma nevében mondott köszönetet az Alföldi Zöldmező Szövetség fáradságot nem ismerő munkájáért, s a vármegyei Főispán és Alispán üdvözlését és együttérzését tolmácsolta.

Dr. Piukovich József ügyvezető alelnök a zöldmezőeszmé kialakulását, a zöldmezőgazdálkodás nemzetgazdasági fontosságát és a zöldmező-szervezkedés közgazdasági útjait ismertette.

Délután endrődi hidmelléti hullámtéri legelőn rét- és legelőművelési gépmutató volt. Bemutatásra került a réthasogató, a réthorona-és Sack-féle gyomirtófésű munkája.

Ezután a község tanácstermében nívós tavaszi zöldmezőtervezlet volt.

Ott láttuk dr. Sorbán Jenő és báró dr. Maarsburg Kornél járási főszolgabírákat, a Zöldmező Szövetségtől dr. Piukovich József ügyvezető alelnököt és Tolvaly Z. Géza titkárt, Gyomáról Kató Lajos jegyzőt, Wagner Mártont és az előjáróság néhány tagját, Márky Jenő várm. és dr. Thaisz Lajos járási gazdasági felügyelőt, a Vármegyei Gazdasági Egyesület részéről dr. Darók József titkárt, Csernus Mihály apátplébánost, Harsányi László vezetésével a községi előjáróság számos tagját, s a gyomai és endrődi gazdatársadalom több vezető tagját.

Kovács Sándor községi gazdatiszár megnyitó szavai után Harsányi László községi főjegyző emelkedett szólásra. Vácolta a háboru utáni gazdasági bajokat, melyek oly nagy sulyal nehezdednek a gazdaközönség s általában az egész társadalom lelkére.

Hogy ennyire jutottunk, annak legnagyobb oka az, hogy a falu sorsát hosszú időn keresztül nem a falusiak, hanem tőle távol álló egyének intézték. Most már felébredtünk. Látjuk hibánkat és azt, hogy mennyire elmaradunk Hollandiától, Belgiumtól. Kezdünk nem csinálni adósságot, kezdünk összefogni, szövetkezni és talán kezdjük szeretni is egymást.

Ez a kezdet biztató, a nép rátalált a boldogulás útjára. Rátaláltunk az Alföldi Zöldmező Szövetségre, melyre a Kormány is felfigyelt, azért külte ide is ki megbízottját dr. Tóth Lóránt miniszteri osztálytanácsos személyében.

Magyaros szeretettel köszöntötte Alföldi Zöldmező Szövetséget és annak képviselőit.

Ezután Kovács Sándor községi gazda, mint a Szövetség helyi csoportjának titkára tette meg nagy hatású jelentését a helyi csoport eddigi működéséről.

A Zöldmező Szövetség révén a községben eddig 53 ezer darab facsemetét ültetett el (akác, japán akác, nemesített fűz). A legelőjavítás áldásos munkája megindult. Szövetség révén olcsó tengerit és burgonyát lehetett beszerezni a téli inséges időkben. Lucerna és réppamagot is kedvezményes áron kaptak a gazdák.

A Zöldmező Szövetség helyi csoportjának jelenleg 473 tagja van, mely igen szép eredmény e rövid idő óta országos viszonylatban is.

A nagy éljenzéssel fogadott lítkári jelentés után dr. Piukovich

József alelnök hangsúlyozta, hogy a legégetőbb probléma az olcsó termelés és jótételezés megvalósítása. Gondok az üdvözölt termelésre szervezkedésnek s ha ez megvan, a jótételezés már könnyen megy... Nem szolgálnak gazdaérdekek azok, akik a magyar gazdát csak az értékesítés jegyében akarják egyesíteni. A termelésben való egyesülés lehet csak alapja a magyar gazda közgazdasági hatalmának.

Továbbiakban az állattenyésztés fontosságát hangsúlyozta. Azonban az állattenyésztéshez legelő is kell. Takarmánytermelési politikát kell folytatni.

Köszönetét fejezte ki Endrőd község társadalmának azért a megértéséért, amellyel a zöldmezőeszmét fogadták.

Dr. Sorbán Jenő járási főszolgabíró felszólalásában hangsúlyozta, hogy munkásságának, mint a járás első tisztviselőjének egyik főcélja a gazdaérdekek teljes szolgálata. Mint gazda ő is alapvető kérdésnek tekinti az állattenyésztés és takarmányozás kérdésének megoldását. Biztosította a Szövetséget legmesszebbmenő támogatásáról.

A Békésvármegyei Gazdasági Egyesület nevében dr. Darók József egyesületi titkár mondott köszönetet a Szövetség munkájáért.

Folyó István és Varjú József gazdák a szikjavítási munkálatokra állami kölcsön folyósításának szükségességét hangsúlyozták. Az állattartás eredményesebbé tételére okvetlenül szükség lenne az oltoanyagok árának leszállítására.

Wagner Márton kért a Szövetséget, hogy ne csak a mintalucernások kezeléséről kapjanak a gazdák utmutatásokat, hanem a régi lucernások növényápolási és növényvédelmi munkálatairól is. A lucerna kártevők megismertetéséhez szükséges színes képek széleskörű terjesztését szükségesnek tartja.

Kovács Lihor összegezte az értekezlet mindvégig értékes és nívós előadásait. Hálás köszönetét fejezte ki az endrődi gazdák nevében a Szövetség vezetőségének.

Este a központi vendégek tiszteletére közös vacsora volt Varjú Fülöp domborzati vendéglőjében.

Gabona és állatpiac

Hétről-hétre olvasunk különféle kereskedelmi tárgyalásokról, de a várt eredmény elmaradt. A búza ára ponton van, emelkedni nem akar. Tiszavidéki búzáért pesti paritásban 80 kg-os minőségben csak 16.25—16.60-at fizetnek. Majdnem 3 pengővel kevesebbet, mint a tél folyamán. A takarmány árpát 15, a zabot 16.50, a tengerit 12 pengős áron jegyezték.

A sertésvásáron is a múlt havi árak uralkodnak. Prima szerlését 96—100, szedett sertésekért 84—92 fillért adtak kilógrammonként. A sovány sertések ára eléggé tűrhető. Szoposborjúkért minőség szerint Pesten 78—80, vidéken 60—70 fillért fizetnek.

HIRDETÉSEK

Endrőd—Gyomai Takarékpénztár R. T. Endrőd

Főkönyvtár: Gyoma. Telefon: Endrőd 2. Folyósít rövidlejáratú mezőgazdasági kölcsönöket. Elfogad felmondás nélküli betéteket a legmagasabb kamattal melletti. Foglalkozik a banküzlet minden ágával, szelvénybevitások, arany- és ezüstpénzek, valamint külföldi pénzek bevitásával a mindenkori legmagasabb árfolyamon. Mindennemű felvilágosítással és utbaigazítással díjtalanul áll rendelkezésre az igazgatóság.

Endrődön a Nagyperesdülőben 8 kis hold, Décspáskumon 1 k. hold 266 n. öl föld kedvező fizetési feltételek mellett olcsón eladó. Érdeklődni lehet Békéscsabán, a Békésmegyei Kereskedelmi Banknál.

Kaliforniai pajzstetűtől mentes Gyümölcsfát, Magastörzsű és bokor-rózsát, díszfát, díszcserjét, Évelő virágot, Gyökeres szőlővesszőt stb. bármilyen mennyiségben igen olcsón szállít Ungváry József iskolája Cegléd Budapesti iroda VI. Andrassy ut 56. Oktató nagy árjegyzék ingyen.

Elegendő jelentkező esetén hetenként állandó autójarat indul Hajdusoboszló gyógyfürdőre. Jelentkezni lehet Endrőd-Gyomai Takarékpénztárnál.

„JÖVŐNK“ a magyar földmunkások népszerű heti lapja Szerkesztőség és Kiadóhivatala Budapest, József u. 61 szám.

Az Endrőd-Gyomai Takarékpénztár Rt. mindenféle

gabonaműt magas piaci áron vásárol.

ÓRAK ÉKSZEREK DISZTÁRGYAK
dus választékban
finom minőségben
TAUBER
MEZŐTUR
Gimnáziummal szemben

A Katolikus Népszövetség Temetkezési Segítőpénztára

utján mindenki könnyíthet az elhalálozás miatt jelentkező gondon, megnyugvást szerezhet magának és családjának

Iratkozzék be tagul mert ezáltal csekély havi tagsági díj ellenében oly összegű temetési segélyről gondoskodik, amelyből a gyógykezelés, temetés minden kiadása fedezhető. A temetési segélyakciót a nagyváradi egyházmegyei Apostoli Kormányzó ur 1933/1933 sz. alatt jóváhagyta és ajánlja.

Tagfelvétel és a díjak befizetése az Endrőd—Gyomai Takarékpénztár Rt.-nél Endrődön.

Tag lehet minden 14—65 év közötti egyén.

Orvosi vizsgálat nincsen! Legkisebb havi díj 50 fillér.

„Az Egyházmegyei Hatóság 1238/1934. számú engedélyével.“

Szerkesztésért és kiadásért felelős: Stefán Béla.

Nyomtatta a „Hungária“ könyvnyomda vállalat, Gyomán.

Felelős ügyvezető: Tekt Sándor.